
ТЕМА II

ЖИВОТ ЈЕ УВЕК НЕГДЕ ДРУГДЕ

FLASH / дизајн: Катарина Пузић / фото: Небојша Бабић

ΟΓΛΕΔΑΛΟ

ЉУБАВ ВИШЕ ГОВОРИ О ОНОМ КОЈИ ВОЛИ

Донио си ми кишу са звијездама.
Крижам прву реченицу.

Ослушкујем. Звук јесени је ту док врх оловке реже папир.
Тај папир сам ја.

Миришем. Давно изгубљена липа... мастило, мјесец, звијезде...

Нестајем. Бирам ријечи и сигуран пут.

Писци су рањиви. Осјећају дупло али када осјећања треба
преточити у ријечи, живе ријечи, заувјек остају кукавице.

Додирујем. Масни папир клизи ми по прстима и оставља
записане ријечи на срцу.

Признајем. Крај је. И питам се да ли сам могла учинити нешто да га
спријечим. Прије ми се чинило да би то било било шта, сада пак...

Уздишем. Хватам себе у посматрању плаветнила. Малене лампице
освјетљавају универзум и ја бивам увучена у вртлог емоција.

Вјеровала сам тим малим лампицама, шта више откривала сам
им најдубље тајне... биле су мој свијет... Та себична сазвјезђа.

Не вјерујем им више.

Кажу да је свијет увијек негдје другдје. Мој свијет?

Мој је код тебе.

И знаш шта?

Па наравно да знаш.

Ти си увијек све знао.

Или си макар мислио да знаш.

У мору лажи ја ти нисам повјеровала само у једну...

да ти је свеједно.

Али знаш шта?

Пребољећу.

А знао си и то, признај.

Кајем се.

Нисам ти рекла све што сам жељела. Био си моја прва и посљедња
мисао. Мој универзум. Мој живот. Дисала сам за тебе драги мој.

ОГЛЕДАЛО

Ниси марио.

А ја? Гушила сам се.

Опет... ниси марио.

А знао си све. Увијек си знао све. У луткарској представи живота ја сам ти била омиљена марионета. Држао си конце, мој живот постао је твој и нисам се бунила. Чудно, али осјећала сам се важном, неопходном за твој опстанак. Чамећи у прашњавој соби за вријеме паузе, мој живот би престајао, мисли би лутале а конци поцрнили... Док ми поново не дођеш. Али био је то зачарани круг гдје би ти долазио и одлазио остављајући ме, признајем, празнијом изнова.

Не више. Круг је постао удаљена тачка, конци су скинути, завеса је спуштена. Завршио се посљедњи чин.

Говорим. Било је лијепих тренутака, увијек више од ружних, савршених при помисли на њих. Али, ово није љубавна прича о принцези и мангупу, ово је моје. На крају крајева, љубав увијек више говори о ономе ко воли него о ономе који је вољен, а сви увијек дијеле тугу, док срећу чувају за себе.

Мирим се. Није све изгубљено губитак.

Видите, увијек сам писала за друге, и ево по први пут пишем себи а опет говорим о њему. Мој свијет је и даље код њега.

Извините, али не могу вам више говорити о њему или о себи, неке ствари постоје само да би се заборавиле.

Кажу да не можеш бирати да ли ћеш бити повријеђен, али можеш изабрати ко ће те повриједити. Цијени свој избор. Ја од мог одустајем. Или он одустаје од мене, више није ни важно.

И знаш шта?

Боли ме. (Мање него прије.)

Треба м те. (Више него икад.)

Желим те. (Или више не.)

Волим те. (Заувјек.)

Недостајеш. (Престајеш.)

Нећеш знати.

Ти.

Кријам задњу реченицу.

Катарина Марковић

Гимназија „Вук Караџић“ Лозница

Ментор: Проф. Слађана Врањеш

LA VIE EST TOUJOURS AILLEURS

Tu m'as apporté de la pluie avec des étoiles.
Crucifie première phrase.

J'écoute. Le son de l'automne est ici jusqu'à ce que la pointe du crayon coupe le papier. Le document que je suis.

Je sens. Perdu depuis longtemps la chaux... l'encre, de la lune, des étoiles...

Disparaîtrais. Je choisis de dire et je mets.

Les écrivains sont vulnérables. Sentez - vous deux fois, mais quand les sentiments doivent être mis en mots, des mots de vie restent toujours des lâches.

Je touche. Papier sulfurisé glisse mes doigts, laissant des mots écrits sur le cœur.

Je l'admets. Il est fini. Je me demande si je pouvais faire quelque chose pour l'empêcher. Avant, il semblait que ce serait quelque chose mais maintenant il...

Soupirs. Je me retrouve en voyant bleu. Les petites lumières illuminent l'univers et je réside aspirés dans un tourbillon d'émotions. Je faisais confiance à ces petites lumières, ce qui est plus révélateur de leurs secrets les plus profonds, je ... étaient mon monde... Ces constellations égoïstes. Je ne leur fais plus confiance. Ils disent que le monde est toujours ailleurs. Mon monde? Le mien est avec vous.

Et vous savez quoi?

Eh bien, bien sûr que vous faites.

Vous avez toujours su tout.

Ou si vous pensez que vous faites.

Dans une mer de mensonges, je ne l'ai jamais cru en une seule... qu'ils ne se soucient pas.

Mais vous savez quoi?

Je vais chercher plus.

Et tu savais cela et, avouez.

Je me repens.

MIROIR

Je ne dis pas tout ce que je voulais. Vous étiez mon premier et dernier pensée. Mon univers. Ma vie. Je te respire déjà, mon cher. Vous fichais.

Et moi? J'étouffais.

Encore une fois... vous ne souciez.

Et vous saviez tout. Vous avez toujours su tout. La vie marionnette spectacle, je suis la marionnette préférée. Vous avez tenu les cordes, ma vie est devenue la vôtre et je ne semble pas à l'esprit. Il est étrange, mais je me sentais importante, nécessaire pour votre survie. En attendant dans une pièce poussiéreuse pendant la pause, ma vie aurait cessé, pensées à errer une des extrémités noircies... Même si nous ne revenons pas. Mais ce fut un cercle vicieux où ils allaient et venaient me quitter, je l'avoue, vidangeur de nouveau. Pas plus. Le cercle est devenu un point éloigné, les extrémités ont été enlevés, le rideau est abaissé. Il a terminé le dernier acte.

Je parle. Il était bon temps, plus encore que laid, parfait à la pensée d'entre eux. Mais ce n'est pas une histoire d'amour d'une princesse et un chahuteur, ceci est à moi. Après tout, l'amour dit toujours plus sur celui qui aime à se soucier de celui qui est aimé, et tout partager encore la douleur, tandis que heureusement gardé pour lui - même.

Je me réconcilie. Tout est pas perdu perte.

Vous voyez, j'ai toujours écrit pour les autres, et cela est la première fois que je me écris et encore parler. Mon monde était encore avec lui.

Désolé, mais je ne peux pas parler plus sur lui - même, il y a juste quelques choses qui devraient être oubliées.

Ils disent que vous pouvez choisir si vous serez blessé, mais vous pouvez choisir qui va vous faire du mal. Appréciez votre choix. Je de mon abandon. Ou renoncer à moi, n'a pas d'importance.

Et vous savez quoi?

Ça me fait mal. (Moins que jamais.)

Il faut que vous. (Plus que jamais.)

Je te veux. (Ou pas.)

Je t'aime. (Pour toujours).

Me manque. (Vous perdez).

Vous ne saurez pas.

Crucifie la dernière phrase.

Katarina Markovic

Haute école „Vuk Karadzic" Loznica

Mentor: prof. Sladjana Vranjes

Traduit: **Visnja Blagojevic**

ЖИВОТ ЈЕ ВЕЋ У НАМА

Ишчекивање можемо да дефинишемо као стање ума у којем цијело наше биће жуди за нечим посебним, несвакидашњим и нужно бољим од онога што већ имамо. Међутим, ишчекивање је пасивно стање које се карактерише само безнадежним чекањем човјека да судбина стави све ствари на своје мјесто. Људи се често користе паролом да је све у животу пролазно, али изгледа ми да је ово изузетак, јер ако се осврнемо на људе око нас или пак мало боље анализирамо сами себе, уочићемо да чекање постаје саставни, непролазни аспект наших живота.

Из дана у дан наука и технологија све више напредују, али упоркос томе чини ми се да људи све више назадују, пропадају и почињу застрашујуће да сличе једни другима. Све су ближи дани када ће једина разлика између два човјека бити њихов изглед, јер имати своје ставове, своје принципе и своје мишљење постаје старомодно. Данас, бар на овом географском простору званом Балкан, „деца више не расту, него урастају у наде својих очева, пароле и заставу” како каже Марко Шелић у једном од својих текстова. Дјеца су бомбардована очекивањима својих родитеља који као да се труде свим силама да их уклопе или боље речено углаве у калупе који у већини случајева не одговарају дјечи. То је као да упорно покушавате да уклоните један дио слагалице у погрешну слику, што може да се постигне само оштећивањем тог драгоценог дијела који савршено одговара другој слици, али шта се може када се игром случаја нашао међу погрешним дијеловима. Он мора да се уклопи по сваку цијену и ионако ће временом изблиједјети и стопити се са осталим дјелићима. Претходно споменута застава се не односи ни на шта друго до на нашу националност, односно етничку групу којој припадамо, јер свака етничка група има своју слагалицу и без обзира што су све те слагалице исте политичари ће вас убиједити да су потпуно различите, а једино што се разликује код тих слагалица јесте позадина, оно што пише на тој позадини – четири с, арапска слова или шаховница. Живот пун радости, весеља и узбуђења траје све док вас не уклопе у слагалицу, а након тога слиједи само и једино ишчекивање.

ОГЛЕДАЛО

Из дана у дан наши животи су све краћи и све брже пролазе, а ми не увиђајући то, стално чекамо да живот почне, као да су наши животи увијек негдје другдје и нама недоступни. Оног момен-та када без милости убију дијете у вама својим причама о бољем животу, о професији од које ћете моћи да живите, сваки ваш дан се претвори у чекање, чекање да се заврши школски час, затим да завршите средњу школу како бисте отишли на факултет, али када одете на факултет, некако вам се чини да ни то није живот, па ни-како не можете да дочекате да и то завршите и да нађете посао. Међутим, наћи посао на Балкану је веома тешко за поштеног чо-вјека. Овдје се играју опасне политичке игре у којима је поштен човјек само биједни пијун. Живимо у средини у којој врлине као што су поштење, доброта, хуманост нису нешто што је пожељно нити нешто што ће вас довести до врха, него представљају терет који вас вуче у амбис. Често чујем родитеље како забринутог гласа разговарају о будућности своје дјеце које цијели живот уче да су врлине претходно набројане најбитније за човјека, али онда схвате у којој држави живе и све им то постане застрашујуће погршно. Није битно колико сте интелигентни или образовани већ колико сте спремни да згазите свој морал као што је речено у пјесми Партибрејкерса :

„Овде и паметног у лудницу сместе// и поштен човек испадне будала, јер мора да игра игру без морала”. Сви који живе на овим просторима су свјесни тога и сматрам да је управо то разлог зашто све више младог свијета тежи ка томе да оде одавде. Млади, обра-зовани људи који не желе да згазе свој понос и морал једноставно бирају да оду тамо гдје ће их поштовати због онога што су постиг-ли у животу и гдје предност немају дјеца политичара и богаташа. Да ли пронађу оно што желе? Можда, али некако сам сигурна да и даље не престају да чекају живот.

Након што пронађете посао, чекају вас нове муке као што су плаћање рачуна, оснивање породице, васпитање дјеце, болести и опет креће чекање и надање. Надате се да ћете добити повишицу на послу, чекате плату, чекате да ваша дјеца заврше школу и ишче-кујете пензију јер то је период када ће ваш живот коначно да почне. Једина зачкољица је што је више од пола вашег живота већ прошло, а ви тога нисте ни свјесни. Окренете се мало, погледате ваш жи-вот и видите да сте га протраћили у ишчекивању, али више вас то не дотиче јер сте већ одавно мртви, духовно мртви. Једино што је остало од вас је ваше тијело, а ваше емоције и ваш дух су потуно утрнули и све то због чекања тог неухватљивог и далеког живота. Како би било лијепо када би вас неко упозорио на то, али људи огуглали због присилног уклапања у систем само ће вам рећи да че-кате да одете одавде, јер живот вас чека преко границе. Када бисмо

ОГЛЕДАЛО

се само угледали на дјечицу, праве мале хероје који не допуштају да их чекање победи. Дјеца схватају да је њихов живот у њиховим рукама. Можда она немају довољно широк вокабулар да вам то кажу, али итекако вам то показују сваки дан. Узмимо примјер дјетета које се игра на пијеску. Оно гради куле и градове, прави најсласније торте и то врло често само помоћу својих руку.

Њему не смета што ће се испрљати, не смета му што нема никакве помоћи јер му не треба, он је творац, он је градитељ. Дајте одраслом човјеку пијесак, реците му да направи тарту и једино што ћете добити су ријечи жалбе. Он ће рећи да је то немогуће и нереално, али како када смо мало прије видјели да дијете то може да учини без проблема? Разлика је у погледу на свијет. За дијете је све могуће и све може одмах да се постигне док одрастао човјек измишља границе и чека да неко други преузме његов терет. Треба да се угледамо мало на најмлађеи да престанемо да чекамо. Уколико нешто желимо треба да се потрудимо да то и остваримо, а не само пасивно да чекамо. Нико није постигао ништа само надајући се да ће му то пасти са неба, нити је ко успио да победи смрт, она ће доћи кад-тад. На нама је да живимо живот какав имамо, какав смо створили и да уживамо у њему, јер други немамо. Живот нема тастер за „replay“, једном се рађамо, једном живимо и једном умиремо, само једном. Зашто онда тражити живот на чекање?!

Нигдје не постоји приручник за живот. То је једна велика загоњетка коју сами рјешавамо до посљедњег откуцаја срца. Нико не може да вам каже како треба да живите или када треба да почнете да живите, јер то све зависи од вас. Неки људи живе живот пуним плућима, а неки умру већ у 20-им и онда као зомбији покушавају да ухвате живот. Живот је ту, око нас, у нама, сваке секунде, сваког дана само то треба да схватимо. Живот није оно што ће бити сутра или за пар година. Живот није негдје другдје, он је у нама. Прати нас сваки дан, а ми то не примјећујемо и занемарујемо га и заобилазимо као што сви заобилазе болесно куче на улици. Играчка се поквари и ми је бацимо, пегла се поквари и ми је замијенимо, али живот не можемо замијенити. Живот се дешава сада, овог тренутка и то је све што имамо! Непоходно је да престанемо да тражимо живот на неком другом мјесту и у неком другом времену и да почнемо да га живимо.

Теодора Маринковић

Гимназија „Филип Вишњић“ Бијељина
Ментор: проф. Валентина Видаковић

НЕВИДЉИВИ МОСТ

ПОД МАГЛОМ МОСТ

МОСТ ПОД МАГЛОМ

Иза мојих леђа свиће сунце још једне зоре, осамнаесто јутро, откако сам започео ово путовање ка западу или ка земљи заласка како је џинови зову. Да, ти исти џинови чије главе стоје изнад високих четинара најмрачнијих шума и што знају где води сваки пут, али лутају овом земљом као да траже нешто што су изгубили пре много година, нешто што незнају ни они сами шта је. Они су ме упутили овим друмом, јер води ка њиховој држави која је одма иза велике границе, лепом, слободном свету где ћу и ја, како ми је речено, постати један од њих.

Знам да данас напуштам и овај свет, јер предамном су зидине застрашијућих висина и чији су крајеви далеко ван мог видокруга. Грађен је од огромних и како се чини тешких цигли које овде довлаче много људи радећи заједно и пред мојим очима састављају нови ред градње на врху, а најнижи слојеви су били видљиво застарели можда чак и антички, али чврсти.

Пришао сам великим капијама где су стајала деца слична мени као и неки мали човек који носи керамичко лице и инсистирао је да сви прођу кроз капију, говорио је о томе како је опасно бити на овој страни и о томе како ће нам показати тачно које гране путева треба одабрати како се не би изгубили. Обратио сам му сумњајући да може да ми одговори на питање „Извините господине да ли ми можете рећи где живе џинови?“

Окренуо се према мени и почео је гласно да говори „Добро дошао у државу младићу! Пришао си правом човеку! Ја сам до ових капија дошао кад сам био твојих година и од тад сам овде, тако да

ОГЛЕДАЛО

имам пуно искуства са овим зидовима па ти могу рећи све! Ако желиш да пронађеш цинове само се ти држи утемељене бразде и бележи дане на овом календару! ” Дао ми је неку књижицу на којој је сваком дану додељен неки број и додао, „Ако пратиш моја упутства нећеш се изгубити ни у простору ни у времену! ” Након тог непријатног разговора сам му хитро измакао и прошао кроз капију.

Док сам пролазио кроз та циновска врата по први пут сам видео свет за којим сам трагао. Био је идентичан претходном само што су са ове стране зидине биле много ниже и цигле напрсле, а људи много ружнији. Не осврћући се на окружење наставио сам да крочим указаном путањом и постепено осећао како се замарами како све постаје досадно и сулудо. На ивици стрпљења погледао сам календар и запрепашћено схватио да сам га, не приметивши, увељико попуњавао. То ме је натерало да подигнем главу и учим стварност. Био сам један од ових људи што путују кружном браздом гледајући у под као којекаква стидљива девојка док попуњавају сопствене читуље. Морао сам да побегнем од овог лажног света. Бацио сам календар, јер је био изненађујуће тежак за један комад папира.

У средини овог круга безнадежности постојала је једна мала мочвара, којом сам залутао надајући се да сазнам шта оне јадне душе заобилазе.

Зашло је сунце и ноћ је завладала небом. Наишао сам на 2 куће. Једна је била оронута, ниска и обавијена пузавицом, док је друга деловала нова и пристојна, имала је дућан у приземљу, а први спрат је био скривен у гранама околног шумарка. Између њих је била једна клупа на којој је седео човек којег је пратио кишни облак. Знао сам да му не могу прићи тако да не покиснем, али пре него што сам приметио већ сам био упола заглављен у блату, које му се рађало под ногама од силне кише. Покушавао сам да се изборим, али што сам се више противио то сам брже тонуо. Покушао сам да се ухватим за звезде, али су биле предалеко. Молио сам их да сиђу и извуку из овог пакла. Тад је напоком кишни човек проговорио „Синко, овде је вечна ноћ - шта мислиш зашто? Јер сунце прати оне људе које плаво празно небо заваљава, који му верују, јер им је ближе, ближе земљи, иако крије свет поносних звезда које трепере и гледају нас као да смо глупе овце које су заглављене у кругу целог живота.” Говорио је неким речима које су се чиниле тешким и тонуо сам брже, чиниле су ноћ мрачнијом, а звезде сјајнијим. Наставио је да говори „Зато не моли се звездама, јер их никад нећеш дохватити, превише су далеко, а ти си као и ја сићушан и неприметан, а такав ћеш и вечно остати, већ се упусти и тони полако са мном.” Од овог тренутка што је више причао постајао је све мањи као и његов облак, док се није толико смањило да нисам више могао да га чујем. Тад сам схватио да један човек који

ОГЛЕДАЛО

цео живот има облак изнад главе не може да прича о звездама које није никад видео. Како такав човек може да се руга онима који се небу клањају јер је блиско, његови облаци су много ближи. У том тренутку је нестао заједно са замком, која је нажалост већ прогутала и сам пут под мојим ногама.

Било је очигледно да цинови нису овде, једноставно нема места за њих.

Како сам изгубио пут под ногама морао сам да питам неког како да га вратим. Ушао сам у дућан одакле је проистацала нека бука, неко је викао, „Нема среће, нема услуге! Ја ти хлеба нећу дати док ми ти срећу први не изручиш у овај џак!” Видео сам неког ниског здепастог човечуљка, који је имао главу већу него што му рамена могу издржати, правим чудом је стајао тако да се не преврне. Преко пута касе стајао је један крх имршав господин, иако је био пристијног изгледа није могао да сакрије повремене потресе из његовог гладног стомака. Распраљали су о срећи и нису могли да се договоре о цени једне векне хлеба. Упадно сам их запитао „Како изгледа та срећа?” Први је проговорио гладан човек „Срећа је оно што могу у празан трбух да убацам.” На то добацује главоња „Никако! Срећа је оно што могу у овај џак да сместим!” Потом сам их питао „Да ли том срећом могу да купим пут под ногама, јер сам га изгубио?” „Свакако”, рекао је гладан човек „Ја овде путеве правим, ниси се ти први изгубио у овој мочвари, и ако ми даш мало среће ја ћу ти исцесати пут какав год пожелиш.” Главоњи је срећа била празна ствар, као и тај џак у који је показивао и захтевао да буде попуњен. Изврнуо сам џак изнутра и рекао сам му „Сад је џак пун самог себе као и ви главати господине. Уживајте у бескрајној срећи, ма колико она била јефтина.” преврнуо се, јер му је глава још више порасла. Па смо узели векну и изашли из дућана пре него што се главоња вратио на ноге. Векну је гладни господин халапљиво појео, као да није ни постојала, али некако је и даље био гладан.

Сит човек ме је тад одвео његовој радионици, запуштеној кући насупрот дућану. Показао ми је свакакве путеве. Црвени тепих због ког ће ти завидети сви, ако на њему ходаш. Камену калдрму која ће ту остати још годинама након твог проласка. Чак и бродски под на ком сваки корак одаје пријатан звук дрвета и неку топлину налик дому твојих снова.

Онај пут који ми је последњи показао је био земљани.

„Још се није нико вратио ко је овим путем кренуо. Како се чини води у бескрај.”

Тад сам знао да је то оно шта сам тражио. Ко би се у здравом разуму овде враћао. Метнуо сам га под ципеле и потрчао што даље

ОГЛЕДАЛО

од те уклете мочваре, не осврћући се чак ни да кажем довиђења.

Опет сам дане бројао, али бар сам сад знао да овај пут није кружан, јер сит човек због хране не лаже, иако сам био у том убеђењу нисам могао да отресем чињеницу да сам стално наилазио на реку која се само чула како тече, јер је под маглом била закопана и сваки пут су ту била два иконична лика, која су се стално нешто расправљали. Један је био млад и крај себе држао разне справице, од лењира до неких компликованих хрпа метала, а други матор и крај себе је имао разне металне и дрвене облике који како се чинило не служе ничему и обоје су држали по једну књигу.

„Господо”, утписао сам их збуњено, „За шта служе ове ствари?”

Прво је старац отворио своју књигу и рекао „Уђи у мој свет и он ће дати причу овим облицима.” Потом је убрзо младић отворио своју књигу и супроставио се рекавши „Користи ове апарате и они ће дати причу мом свету!”

Питао сам их да ли знају шта се крије на другој страни ове реке? Старац је рекао „Џинови, синко!” Увек је говорио ствари које сам желео да чујем, док насупрот младић је био смисленији, рекавши „Не знам ни да ли друга страна ипак постоји, а камоли шта се тамо крије.” Старац је додао „Пробај преко магле да пређеш реку, знам да је могуће, јер позната је то прича о човеку који је небом ходао, али знај ако кроз маглу пропаднеш такав живот ти није био суђен па ћеш вечно бити залеђен у леденој води испод.”

Саркастично говори младић „И нек ти онда успут израсту и крила док се претвориш у магичну вилу! Па сви знају да је магла већински водена пара и као код свих других гасова ако пробаш по њој да ходаш пропашићеш!”

Да сам још остао да слушах њихове приче почела би глава да ме боли па сам слепо кренуо преко магле, знајући да џинови нису са ове стране реке, видео би их до сада.

Први корак је потонуо брзо и уплашио сам се брзака који испод тече, али осетио сам тврдо тло, под маглом крио се мост. Па сам опет имао нови пут под ципелама, тако сам и наставио да путујем, сад и кроз бескрајну маглу.

Дуго сам ходао сам, можда данима, чула се само река испод, све док се није из магле створила птица.

„Ко си ти?” У питао сам је запрепашћено, па је почела чудно да говори

Ја сам, као и ти, луталица,
планета, што сија као звезда.
Ја сам птица – твоја сапутница
Дуго без куће, дуго без гнезда.

ОГЛЕДАЛО

„Али ја нисам луталица, ја знам камо идем. Нисам ја планета, ја сам звезда!”

Ко је -
нека по које спокоју потчини,
али мора човештву да опрости,
јер пут је само линија,
бар нека му је крива била,
макар га на почетак вратила,
Пошто није прича – већ време, оно што човека убија.

Иако је чудно говорила, ја сам је разумео, тачније моје срце је разумело. Од тада се није река више чула, па сам сам без страха, без кајања згазио у страну, у маглу испод које нема тврдог тла и почео да падам.

Свет испод магле био је зелен, много налик оном одакле сам и кренуо, а на тло сам се дочекао као на душеку од траве, сочне због благе кише која је падала.

Недалеко је стајао неки човек.

„Пали сте са облака, господине, није то место за људе”, говорио је он, „претпостављам да тражите цинове, млади господине.”

„Да! Како сте знали?”, упитао сам га.

„И ја сам за њима некада давно лутао чак и са облака по кој пут пао, али што сам им се више приближавао, то су се онисве више удаљавали, па чак и у једном тренутку престали да постоје.” Кренуо сам да му се приближавам, чак сам и потрчао, али ма колико сам корачио нисам му се нимало примакао, тек док нисам схватио да је тај човек стајао много даље него што ми је око дало помислити. Тај „човек” је био цин, главом је захватао облаке.

Направио је један корак и већ је био предалеко да би ме чуо, али не знам како је то уопште успевао до сада.

Изненада сам осетио како ми нешто вуче ногу. Био је један сићушан дечак и говорио је славим гласићем „Цине! Који пут води до твоје државе?”

Сагнуо сам се и показао ка сунцу које се пробијало кроз црвене облаке „Дуг је пут тај, дечаче!”

Едвин Маид

Математичка гимназија Београд
Ментор: проф. Радивоје Благојевић

ДАВНО ПОЗНАТО МЕСТО

Када човек одлута далеко у својим мислима, нађе мир у скривеном граду, сагради дом љубави и среће, пронађе правог пријатеља и заборави све неуспеле покушаје и бол коју носи у себи, тамна рука му неочекивано покуца на врата и врати га у реалност пуну неуспеха и патње.

Чежња за савршенством ће увек бити у мени. Идеалан свет, без суровости, обојен најлепшим бојама и украшен раскошним цвећем пркосиће реалности. Ту је као мој животни сапутник на кога могу увек да се ослоним. Држи ме за руку и прича најлепше приче достојне сваког идеала. Пева најлепше песме чије мелодије плешу око мене, правећи зачарани круг без излаза.

Када сам усамљена мислима путујем на давно познато место. Место где знам да припадам, где нема неостварених жеља. Колико год покушавала, увек ће ме сурова реалност вући у амбис без повратка. Тешким оковима ће ми везати руке, а крвљу која тече низ гвоздене ланце писати моју судбину. Сви снови, жеље и наде тада падају са литице, али не и ја. Ја стојим и посматрам како, попут птице, раширених крила, тек пуштене на слободу одлази, без повратка, последњи трачак моје наде, одлази и оставља празну шупљину која се и даље може назвати човеком.

Празнина у човеку је као пустиња која обилује истинским патњама и често лажним радостима, таква је моја реалност. Без љубави, страха и чежње, мисли ме враћају на давно познато место.

Тамо је све исто као и пре, можда овог пута и боље. Јер колико год ме кидале звери реалности утом ћу више бити срећнија тамо. Једно велико пространство, једно велико ништа које чека да буде испуњено. На мени је да изаберем платно и боје којима ће моје мисли сликати личност какву желим да угледам у огледалу, личност којој ће се сви дивити и која ће знати да воли некога ко јој наноси бол, јер је то заправо оно што нас чини човеком.

Особе за којима чезнем су тамо, чекају ме. Причају ми најлепше речи које милују душу и греју камено срце. А иако заплачем, знам да ће се моје сузе претворити у драгоцене бисере који плешу по мом лицу утркајући се који ће први пасти. Не недостају ми ни они

ОГЛЕДАЛО

који су давно отишли и чија су имена избледела негде у неком времену. Овде нема смрти, овде нема неуспеха.

Одем понекад на кратко, чисто да пресаберем мисли и скупим снаге за реалност пуну тужних, несрећних и болесних лица. Реалност пуну бола која човека претвара у стену. Не даје места да моја осећања испливају, зато се морам изгубити. На тренутак, на секунд постајем неко други. Непознат лик, али опет оличење сопствених идеала.

Унутрашњи мир је највеће богатство које човек може да поседује. Разјашњене мисли повезују реалност и машту. Не треба бежати од живота, већ научити да плешемо по блатњавим улицама, у исцепалим капутима и сузама које испуштају тамни, горки облаци, јер живот је само један и превише кратак да бисмо га тражили негде другде.

Анђела Николов

Медицинска школа Пожаревац

Ментор: Проф. Тина Капларевић

ЏЕПНИ ЧАСОВНИК СА ГРАВУРОМ

Влажне шине шкрипале су под возовима који су пристизали на Буенависту. Воз који сам очекивала није био међу њима, а чинило се да ми предстоји још неколико сати чекања. Извадила сам бележницу из кишом натопљене торбе и листала странице свог запостављеног дневника, док нисам наишла на скице Фридиних портрета. Присећајући се прелепих улица Мексика, замишљах их под њеним ногама. Каква је част бити овде.

Неколико десетина страница касније, капци су ми постајали све тежи и чинило се да ћу ускоро утонати у сан. Светла фењера бивала су све мутнија, што због мог умора, а можда и све присутније густе магле.

- *Споредна врати станице су ојворена, зашто се не бисте ујоилили?*, упитала ме је жена која је по свему изгледала као сама Фрида. У том тренутку није било места за преиспитивање, игнорисала сам сумњу у сопствена чула. Као да сам уквцала и испратила свој рацио на последњи воз, упустила сам се у разговор са њом, чак и не протрљавши очи како бих се уверила да јасно видим.

Раширила је поглед и усмерила га ка влажној клупи на коју је, чини се, без размишљања села.

- *Мајдалена*, рекла је пруживши ми руку.

Више ми није било важно да ли се мој разум, машта или умор поигравају са мном, седела сам на клупи поред Магдалене Фриде Кало. Нервозно је преплитала шал прстима и посматрала казаљке сата обасјаног мутном фењерском светлошћу.

- *Чудно је на колико начина можемо јосмајрати јомерање казаљки на оном сају. Фасцинантно је колико је време субјективно. Моји саји нису ни секунд краћи од Ваших, али ја бих једном минују дала још неколико кругова, док бисте Ви и овај јоделили на јола јер ишчекујете. И ја сам овде јер чекам, али чекање и ишчекивања су, можда, два јојма удаљенија од Мексико Сијија и Босиона, а видим да сје се јојмо ујоилили... али, зашто возом? За некоја ко жели да јрекраји време, ојределили сје се за јрилично дују вожду...*

- *Да, овај, обећала сам мајци да ћу избејавати лејове збој њеној еномној сјраха од лејене...*

ОГЛЕДАЛО

Фридин поглед се одмарао на наслону клупе испред нас, али сада га је померила на мене, затим га је испустила негде на железничкој калдрми.

- Мајчине брије су увек на іраници ирационалној... - ірекинула је саму себе. Сіустіила је іоілед на своје ноіе и дваіуіі луйнула њима о тило. Мислим да нисам била сїтарија од Вас када ми се ово десило... На іуішу до куће, ауіиобус којим сам се свакодневно возила се іреврнуо. Збої тїе несреће осітала сам у инвалидским колицима и једна ноіа ми је осітала краћа од друіе. Оіац ми је рекао да би іребало тїо іосмаїфратїи више као іредностїі но као ману јер имам нешїіо ішїіо друїи немају, иако је тїо мени іада звучало као обична бесмислица којом је іокушао да ме уїеши. Рецимо да је іокушао да ме научи да своје мане іреїїворим у нешїіо ішїіо ће ме догаїіно моїїивисаїи да наїфредујем и да се усавршавам.

Уследила је пауза. У руци јој се нашао џепни часовник са гравуром „Фриди од Гиљерма”.

- Не іосїіоји сїуїурнији іуїї. Понекад је оно сїуїурно баш іамо іде се наївећа оїасностїі крије.

Застала је. Њен поглед се сада коначно директно сусрео са мојим. Отворила је уста и удахнула, али застала је прекинувши своју мисао.

- Волела бих да моја мајка може учесїивоваїи у овом разіовору. Знаїїе, она ми је куїила ірву књиїу о Вама. Шїїавише, верујем да би и она из ової уїла ірихваїїла Ваше суїесїије и саветїїе, али іо-некад сїїе једностїїавно лишени и саме ірилике да ризикујетїе. И она је имала велике іланове, рекла сам.

Застала сам. Глас ми је задрхтао, али сада се чинило да се ка-заљке на сату померају петнаест пута брже него малопре, а хтела сам... морала сам да јој испричам.

- Налазила се на железничкој сїїаници и баш као и ја, чекала. Међуїїим, њен воз је одавно сїїајао на сїїаници. Она је чекала да се усуди. Да се усуди да ризикује. Требало је да оїїїуїује у Беоїрад не би ли іолаїала іријемни из исїїорије уметїиностїи, али није се усудила јер је имала ііолико ііоїа да изїуби. Родиїїељи су јој іосїїавили улїїимайїум. Рекли су јој да ће осітаїи без крова над ілавом ако се оїредели за іозив уметїиника. Рекли су јој да ће изїубиїи баш іїо „сїуїурно”. Изашла би из зоне сїуїурної. И враїїила се. Само іако. Покуїила је ірїїљаї и враїїила се кући и іроклейїом сїуїурном. И живела је іако „сїуїурно”. Угала се „сїуїурно” и основала іородицу јер се іїо од ње очекивало. Није ризиковала. Радила је іосао који није изискивао никакве іодвиїе и ризике. Међуїїим, одсуїїиво ризи-ка није уско іовезано са ірисусїївом хармоније. Поїїребно је мноїо више од „сїуїурної” за квалиїїетан животї, а іїо је, можда, и она схваїїила кад је дошла у сїїуацију у којој би јој баш ризик сїасио

ОГЛЕДАЛО

живој и у томе лежи цео парадокс, јер нема ничеј сигурније од смрти. Сигурно није увек безбедно, већ неизбежно...

Сада сам ја била та која преплиће прстима.

- Пре неколико година се јако разболела, наставила сам, једино ефикасно решење била је ризична операција на коју је, на једвитање јаде, пристала, али пошто је да јесте. Живела је дуже од примарне прогнозе.

Фридини дубоки погледи претворили су се у дубоке уздице и потом издицаје. Ово није деловало као једна од њених припремљених реакција.

- Онај који на први поглед ризикује свој живој за моћу већу добити, није онај који је спреман да умре... - уследила је још једна пауза праћена прелицањем црног часовника у рукама, шта више, то су људи који су спремни да живе. Зато се пробудиће!

Тргла сам се из сна. Странице натопљене водом постале су суве. Мала казаљка на сату вратила се три круга уназад. Чуо се познати звук разгласа, али овог пута мање флуидан: „Авион за Дизелдорф управо је слетео на писту. Моле се путници да проследе свој пртљаг контроли”.

Анђела Јовановић

Гимназија „Исидора Секулић” Нови Сад

Ментор: Др Светлана Торњански

ЧОВЈЕКОВА ЖЕЉА ДА ПРОМЈЕНИ ПОСТЕЉУ

Осврни се. Шта видиш? Окружен си мноштвом људи, али те нико не примјећује. Сасвим си сам. Сви око тебе некуда јуре, трче и као рој збуњених мушица ужурбано трагају за нечим недостижним, нечим што им је толико близу да на својим образима могу осјетити његов дах, трагају за нечим тако блиским, а, опет, миљама удаљеним. Закупљени својом узалудном потрагом, они лутају суморним шумама својих душа, вриште, уздишу, моле, али их нико не чује. Сами су, баш као и ти. Узалудно се надајући напретку, тај разуздани рој се повећава, судара и напада све око себе бесциљно лутајући у вртлогу збуњености. Сви су они празни, исцрпљени узалудном потрагом, испуњени пламеном наде да ће бити боље, да ће се њихово трагање коначно завршити али тај пламен све више блиједи и јењава под таласом стварности. Сигурно се питаш који је њихов циљ, зашто су тако несрећни и зашто те покушавају повући за собом. Одговор је близу, само отвори очи. Ти одјеци, те љуштуре које себе називају људима, од почетка свога постојања жуде, пате, трагају само за једном ствари, за ствари која им увијек исклизне кроз прсте, за животом.

Рађамо се у тренутку највеће слабости, збуњености и незнања, а умиремо у часу апсолутне спознаје и откровења, у часу када се наше лутање коначно завршава а магла диже са наших очију. И, тада, након свих искушења, патње и трагања, свјетлост истине нас коначно прима у своје наручје и успављује својом умирујућом љепотом. Између та два тренутка, између те двије маргине људског бивствовања, протежу се нити. По једној од њих, људи непрестано пузе, грле је и не пуштају, срстају са њом и обавијају се њоме. То је нит постојања. Чврсто стојећи на њој, човјек се увија, протеже, мучи, он пружа своје руке не би ли досегао даље, не би ли своје крхко тијело пребацио до следеће станице, до друге нити, до нити живота. Али, она је удаљена, наизглед недостижна, и док постојање пуца под теретом људских тијела, она се уздиже горда, чврста, неоптерећана и необично празна. Милијарде је људи на свијету, ми-

лијарде душа пузе по Земљиној површини, а опет, само неколицина успије достићи следећи ниво постојања, успије живјети. Зашто? Шта је то толико посебно у тој нити да је толико удаљена, толико неприступачна и далека? Као дијете, човјек је наиван, збуњен, потпуно неспреман за свијет и оно што га чека. Док одраста, он се чврсто држи нити постојања, лебди над њом будаласто се надајући да ће завршетком те фазе коначно почети живот, али узалуд. Опијен својом потрагом, човјек се врти у круг, док се циклус постојања непрестано понавља на потпуно исти начин. Вођен надом да ће се његове жеље остварити и да ће се празнина која зјапи у његовој унутрашњости коначно испунити, он наставља свој пут не схватајући да само осцилује између двије исте тачке.

Дијете си. Устајеш, једеш, идеш у школу, спаваш и тако сваки дан. Једино што те покреће је увјереност да ће у средњој школи бити боље. Средњошколац си. Устајеш, једеш, идеш у школу, спаваш. И даље постоји нада да ће се празнина испунити, потребно је само мало стрпљења. Студент си. Устајеш, једеш, идеш на факултет, спаваш. Иако прожет варијацијама, циклус се понавља. Коначно, одрастао си човјек, али празнина је и даље ту, у твојим грудима, осјећаш је како се полако шири убијајући сваку наду да ће се нешто промијенити. А круг се и даље врти. Вриштиш, плачеш, молиш, али те нико не чује. Настављаш потрагу за животом не схватајући да је он већ прошао, мимоишли сте се током година чекања и надања да ће он ускоро почети. Шарл Бодлер је рекао да је овај свијет болница гдје је сваки болесник опсједнут жељом да промијени постељу. Онај би хтио да пати крај пећи, а онај вјерује да ће оздравити крај прозора. Сви су незадовољни, сви желе боље, очекују немогуће и надају се чудима. Узалудно вјерујући да је живот увијек негдје другдје, њима се чини да га не могу наћи, а не схватају да се уставри ни не труде. Он је ту, сакривен у осмијеху наше мајке, нашег дјетета, заклоњен крилима лептира који нам је слетио на руку. Стидљиво се кријућу иза облака, у латицама цвијећа, испод коре дрвета, међу листовима, он нас дозива, моли да га уочим. А ми, несигурни и дубоко несрећни, љути смо на све јер вјерујемо да га не можемо пронаћи. Убијеђени смо да нас чека у другом времену, у другој држави, на другом свијету.

И, колико год нам се чинило да смо збуњени и изгубљени у вртлогу свакодневнице, у једно морамо бити сигурни - једино што је живот обећао свакоме од нас је смрт. Она је неизбјежна, недирљива и попут бедема сачињеног одмрака и спознаје означава крај наше трке, наше вожње, означава крај нашег пута. Али, знати крај не значи и знати почетак, зар не? Наш пут је дуг, опасан, неизвјестан, проткан слатким патњама и горким задовољствима, али је само наш и једино смо ми у стању да га учинимо подношљивим

ОГЛЕДАЛО

и посебним. Потребно је само отворити очи и схватити да смо већ ту, на њему, схватити да је путовање одавно почело и да је следеће одредиште само у нашим рукама. Престанимо тражити оно што већ имамо, престанимо лутати када је времена тако мало, престанимо само постојати и коначно почнимо живјети.

Теодора Бунјевац

Гимназија „Филип Вишњић” Бијељина

Ментор: проф. Валентина Видаковић

Infinitiv - centar za učenje stranih jezika

**Kursevi engleskog i slovenačkog
za decu, tinejdžere i odrasle!**

**Đorđa Stanojevića 9a,
Belville, Novi Beograd**

**064/02 444 23
www.infinitiv.rs**

ΟΓΛΕΔΑΛΟ
